

Betænkning

over forslag til lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser.

(Afgivet af undervisningsudvalget den 25. maj 1976).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder, og undervisningsministeren har dels skriftligt, dels i samråd besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

De uddannelsessøgendes Samarbejdsudvalg og
Adjunkt Poul Jensen, Århus statsgymnasium.

Ministeren har over for udvalget udtalt, at beslutninger om kriterier i adgangsreguleringen forelægges til drøftelse i folketingets undervisningsudvalg.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *flertal inden for flertallet* (venstres, fremskridtspartiets, det konservative folkepartis, kristeligt folkepartis og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) ønsker at understrege, at adgangsreguleringen kun har mening, hvis der på de områder, hvor tilgangen begrænses, samtidig frigøres midler til udbygning af kapaciteten på områder med bedre beskæftigelsesudsigter, herunder de kortere erhvervsforberedende uddannelser. Gennem et bedre alternativ til de længerevarende videregående uddannelser kan der skabes en naturlig regulering af adgangen og en bedre anvendelse af samfundets ressourcer.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) må advare mod gennemførel-

sen af forslaget, idet det ikke kan anses for bevist, at der overhovedet kan foretages en planlægning af de videregående uddannelser på den foreslåede måde. Der er efter mindretallets opfattelse ikke ført bevis for nødvendigheden eller blot nytten af det foreslåede indgreb, og det må tværtimod opfattes som overvejende sandsynligt, at indgrebet vil medføre kaotiske tilstande på dette afsnit af uddannelserne. Det vil medføre en alvorlig situation for de unge, især i den nuværende arbejdsløshedssituation.

Mindretallet vil ganske specielt advare imod anvendelsen af karakterer, opnået ved studentereksamen, som afgørende for opnåelsen af adgang. Denne fremgangsmåde vil dels være til skade for forholdene inden for de gymnasiale uddannelser, dels medføre en udvikling i retning af et stift og bureaukratiseret system. Erfaringen fra de godt 40 pct. studieskift og af-gange fra studiet i rusåret peger stærkt i denne retning. Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) tager afstand fra adgangs-begrænsning ved de videregående uddannelser (uanset om den benævnes adgangsregulering). Mindretallet ser indførelsen af generel adgangs-begrænsning som led i en kapitalistisk uddannelsesplanlægning, der skal varetage kapitalens og statens, ikke den brede befolknings, behov.

Mindretallet vil samtidig tage afstand fra eksamenskarakterer som hovedkriterium i forbindelse med adgangs-begrænsningen. Høje karakterer ved studentereksamen er ingen garanti for, at den pågældende vil blive f. eks. en god

læge. Endvidere vil eksamenskarakterer som adgangsgivende kriterium medføre et karakterræs, der vil være med til at ødelægge de adgangsgivende uddannelser, gymnasium, HF m. fl. Skal der endelig foretages adgangsbegrænsning, bør den foregå ved lodtrækning.

Mindretallet vil protestere på det skarpeste mod den ganske utilstrækkelige behandling,

lovforslaget har fået i udvalget. Mindretallet har udbedt sig de berørte institutioners kommentarer til lovforslaget. Ministeren har i et samråd nægtet at imødekomme dette, hvilket forekommer ganske urimeligt i betragtning af lovforslagets vidtrækkende karakter.

Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Brixtofte (V). Brøndsted (V). Brøndlund Nielsen (V). Tove Nielsen (V).

*Halvgaard (FP). Eva Rothenborg (FP). Chr. Christensen (KrF), Arnfast (CD).
næstfo mand.*

Camre (S). Jens Kristian Hansen (S). Robert Pedersen (S). Winnie Russell (S).

*Søgaard (S). Svend Haugaard (RV), Kristine Heltberg (SF).
formand.*

Steen Folke (VS). Gerda Møller (KF).